

ZAKLJUČCI 30. SIMPOZIJA

Tradicionalni 30. hrvatski simpozij osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem, na temu „Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom – o nama uvijek s nama – od slogana do realnosti“, svečano je održan u zgradi Sveučilišta u Zagrebu dana 29. i 30. listopada 2025. godine. Organizatori Simpozija bili su Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje i AccessibleEU Hrvatska. Pokrovitelji Simpozija bili su predsjednik Republike Hrvatske Zoran Milanović, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike (MROSP) te Grad Zagreb.

Zaključci

Simpozij je okupio oko 250 sudionika, što je vrlo impozantna brojka, jer su među njima donositelji odluka, stručnjaci i same osobe s invaliditetom, kao i njihovi predstavnici.

Potrebno je cijelu društvenu zajednicu educirati o tome što jest, a što nije neovisno življenje i o njegovih 18 ključnih stupova prema ENIL-u.

Unatoč tome što je RH učinila velike napore u području uvođenja socijalnih usluga, još uvijek je potrebno njihovo proširenje. Također, Pokret osoba s invaliditetom zahtijeva da se pružatelji usluga izjednače.

Grad Zagreb s primjerima dobre prakse sve više postaje inkluzivni grad i može poslužiti po brojnim rješenjima ostalim gradovima i općinama kao primjer.

I dalje je potrebno raditi na unapređenju sustava poticaja vezanih za osobe s invaliditetom i usklađivati ih s EU praksom.

Potiče se sve institucije, saveze i udruge osoba s invaliditetom da što snažnije djeluju u cilju primjene Zakona o pristupačnosti proizvoda

i usluga. Posebice se potiče osobe s invaliditetom da na individualnoj razini prate njegovu primjenu.

Digitalna pristupačnost predstavlja preduvjet kvalitetnog uključivanja osoba s invaliditetom u sva područja života te se potiče institucije, ali i saveze i udruge da joj u skladu s pozitivnim propisima posvete punu pozornost, bilo da se rade posebni portali, podcasti i da se posebna pozornost pokloni pristupačnosti mrežnih stranica i mobilnih aplikacija.

Vezano za inkluzivni dodatak - na Simpoziju je ustanovljeno da osnovnu teškoću njegovoj primjeni predstavlja nedovoljno tumačenje članka 2. KPOSI, koji jasno naglašava da se radi o dugotrajnom oštećenju. Drugim riječima, inkluzivni dodatak je dodatak osobama s invaliditetom za povećane troškova života uslijed funkcionalnih nesposobnosti, a nije dodatak za teškoće uslijed bolesti ili starosti, bez funkcionalnih teškoća.

Razumna prilagodba treba postati modul koji se izučava na Sveučilištu, ali isto tako i obveza svake osobe s invaliditetom da znade profilirati svoje potrebe.

Asistivnatehnologija i univerzalni dizajn predstavljaju snažan doprinos inkluziji osoba s invaliditetom i zahtijeva se njihovo uvođenje u kurikulum, ali i daljnja edukacija državnih struktura.

Potiče se sve Saveze i udruge osi da u suradnji s HPO snažnije djeluju na veće uključivanje mladih i svih ostalih osoba s invaliditetom u rekreativni i natjecateljski sport.

Unatoč tome što je RH donijela izmjene Kaznenog i Prekršajnog zakona, te ratificirala Istanbulsku konvenciju, nasilje nad ženama je i dalje u porastu. Predlaže se pokretanje svehrvatske kampanje vezano za sprečavanje nasilja nad ženama s naglaskom na žene s invaliditetom.

EU iskaznica prema Direktivi EU vrijedit će za mobilnost unutar EU sukladno zakonima svake pojedinačne države.

Inkluzivno obrazovanje, unatoč pozitivnim propisima, još uvijek zahtijeva snažni angažman sustava te se predlaže da sljedeći Simpozij bude posvećen inkluzivnom odgoju i obrazovanju kao preduvjetima unapređenje kvalitete življenja djece s teškoćama i odraslih s invaliditetom.

Platforma AccessibleEU svakako predstavlja snažan pokušaj EU da unaprijedi sustav pristupačnosti, a u sklopu toga i projektiranje dostojanstva, povećanje psihološke sigurnosti vezane za pristupačnost, ali i razumijevanje da samo primjena prava može doprinijeti poštivanju Konvencije i svega onoga što je planirano Platformom AccessibleEU.

